

Opazke.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Torrente, 12. Vsak list mora biti frankiran. Rokopisi se ne vračajo.

INERAT

Inserati (razne vrste naznanila in poslanice) se zaračunajo po pogodbi; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 nov.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravništvo, ulica Torrente 12.

EDINOST

„Edinost.“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1 uri popoldne.

Cena

Cena z a vse leto s prilogo 7 for., za pol 3 for. 50 nov., za četrt leta 1 for. 75 nov. — Edinost brez priloge stane za celo leto 6 for., za pol leta 3 for., za četrt leta 1 for. 50 nov. — Posamezne številke se dobivajo pri opravištvu, v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinosti je moč«

Nemška slava v zatopu.

Vse mine! Tudi nemška mogočnost mine. Stari cesar ne more več dolgo živeti; cesarjevič je na smrt bolan; Bizmark in Moltke oba že stara, če pa gredo ti močje po poti vsega stvarjenja, odsekana je Nemčiji glava. Morda sovražniki Nemčije že teško preže na ta trenotek.

Med tem se krog in krog Nemčije zbirajo črni oblaki. Pač je bil te dni ruski car v Berlinu, pa mi ne verjamemo, da se je pri tej priliki obnovilo rusko-nemško prijateljstvo. Bralo se je v časnikih, da je cesar Viljem izrazil željo, ruskega carja pred svojo smrtjo še enkrat videti. Že navadne postavke uljudnosti so toraj carja silili, da se je na potu iz Kodanja proti domu oglašil na Berolinskem dvoru. Poti skozi Nemčijo se skoraj izognoti ni mogel, kajti baltičsko morje je ob tem času že nevarno zavoljo ledu, ki po njem plava. Mogoče je že, da cesar Viljem resnično želi, naj bi se rusko-nemško prijateljstvo ohranilo. Prav tako mogoče, da, celo verjetno pa je, da tira Bizmark cesarju prav nasprotno politiko.

Saj se v tem hipu nadaljuje svojo vojno zoper ruske papirje, kakor smo te dni brali po časnikih. To je pač jasan dokaz, da Bizmark v tistem hipu napada Rusijo, ko jo cesar Viljem k sebi vabi.

Komur bi se to neverjetno zdelo, naj premišlja dogodke in spletke, iz katerih se je izcimila vojna l. 1866. V svojih razkritjih piše o tem laški general in diplomat Lamarmora, da se je cesar Viljem na vso moč branil, začeti vojno proti Avstriji, Bizmark pa je na tihem koval in delal spletke, da je stvar tako daleč dozorala, da je moral slednjič tudi cesar privoliti v vojno. Cesar Viljem ima le ime cesarja, pravi cesar je pa Bizmark; če cesar Viljem v njegove sklepe privoli, prav je; ako pa ne, tedaj ga Bizmark ne posluša in dela na svojo roko, cesarja pa ima v takej duševnej zavisnosti, da njemu (Bizmarku) nazadnje vendar vse veljati dá.

Tako je tudi sedaj iz vseh znamenj jasno, da Bizmark proti volji cesarjeve ruje proti Rusiji, in to s tem večim pogumom, ker se zanaša na pomoč Avstrije in Italije. Ako vojne proti Rusiji še ni začel, zadržuje ga pač le strah pred Francijo. Ako bi se pa Bizmarku posrečilo, v Parizu na krmilo spraviti Rusiji sovra-

žno in proti Nemčiji vsaj neutralno vlado, potem Rusijo koj napade.

Toda tega ne doživi. Veliko prej bo videl rusko-francosko zvezo. Za tako se, kakor je izjavil nek ruski princ sam, opovire vedno bolj odstranjujejo, in kedar bo zveza dognana stvar, potem se začne veliki ples.

Ta vojna utegne Nemčiji osodopolna postati. Ona nikakor ne stoji na tako trdnih nogah, kakor se sploh misli. Pisec teh vrst je že z več Bavarci in Vitenberžani priliko imel govoriti in se le čudil, kako strastno ti ljudje Pruse sovražijo in že komaj na ugodni trenotek čakajo, da ta okrutni in odjudni jarem zopet otresejo. V bavarskeji zbornici piha Prusiji sovražen veter, in bavarski listi milujejo svoje vojaške novince, ki strastno trpé pred surovimi pruskimi korporali. Tako misli narod. Da bi bili pa dvorski krogi teh malih držav Prusom naklonjeni, tudi je malo verjetno. Zdaj se klanjajo nadsili, ob ugodnej priliki pa bodo veseli, da morejo Berolinu hrbet obrniti. Naj bo le prva velika bitka za Pruse zgubljena, pa boste videli, kako začne novoskrpana Nemčija pokati na vseh koncih! Saj z božjo pomočjo ni bila združena, in krivice še niso pozabljene, ki so se zgodile. Hanoveranskemu kralju so vzeli vso deželo, in vrh tega še vse premoženje. Njegovemu sinu so pa brez vse pravice in vsacega povoda ugrabili Brunsvik (Graunschweig).

Znano je tudi, da Nemci na Reni (Rheinprovinz) nikakor niso radi pod Prusijo, radi bi se odtrgali. V Nemčiji samej je toraj toliko nezadovoljnih, da bo slabo za Pruse, če ne zmagajo.

Študentovske kuhinje.

Slovenskim dijakom se od nekaj slabo godi, ker imajo od doma premalo podpore. Premožnih ljudi imamo malo, in še ti le preradi uskočijo v sovražni tabor; narodnega mešanstva je malo; kmeta pa stiskajo hudi časi. Da bi se kmetom v kratkem na bolje obrnoli, malo je upanja, kajti Nemčija povišuje vedno carino na kmetijske pridelke, in tako Ogrji z svojimi obilnimi pridelki naše kraje preplavijo, ko se jim izvoz v Nemčijo vedno bolj oteži,

s tem pa bodo cene še bolj padale in kmetu bo težko izhajati. Že zdaj je le redko kateremu še mogoče, da svojega sina šolati da. Brez narodne inteligence pa popolnem propademo; vse boljše službe med nami zasedejo tujei in delovali bodo na popolno iztrebljenje narodne stranke, katera sloni največ na inteligenci, kajti brez nje bi bil narod razkropljena čreda, roparskeji zverjadi brezbrambeno izpostavljen. Zato so rodoljubi po nekaterih krajih, kjer imamo srednje šole, spoznali, da je treba skrbeti za narastaj slovenske inteligence, in osnovali so dijaške kuhinje v Celji, Ptuiji, Gorici, Ljubljani; v Novem mestu pa je dijaško podporno društvo. Pri nas v Trstu pa se je za to stvar do zdaj še premalo skrbelo. In vendar bi bilo tukaj zelo potrebno, da se za to društvo bolj skrbi. Večina okoličanov ima tako majhna posestva, da ne bi mogli izhajati, ako ne bi se odinjavali za dninarje in tako po strani kaj zaslužili. Poglejmo potem pusti Kras in uboge Istrane, tako slovenske, kakor hrvatske! Še v Trstu samem je največ Slovencev le delavcev, dninarjev, poslov in sploh revnega stanu. Vsi ti bi radi svoje talentirane sinove pošiljali v srednje in višje šole, pa se bojijo prevelikih stroškov. V novejšem času jim je še tako ogromno povišana učnina v strašilo. Treba bo toraj misliti na to, da utrdimo v Trstu dijaško kuhinjo, ali pa ustanovimo podporno društvo za slovenske dijake, namreč slovenske in hrvatske iz Istre. Kuhinja ima prednost zato, ker se lahko porabijo tudi darovi v poljskih pridelkih, katera marsikdo ložje pogreša, res gotovi denar. Potem bi se pa morala res kuhinja napraviti, ne pa hrana za dijake plačevati; kajti kuhinja nema namena, da bi si z našimi milodari pomagal kak krčmar, ampak vsak sold se mora obrniti v prid dijakom.

Trebalo bi samo prostorne kuhinje, kjer bi se postavila dolga miza, da bi se dijaki kar v kuhinji pogostili, potem pa poštene, spretno kuharice, da bi jedi priredila. Poleg kuhinje bi morala biti shramba za surovo jestvino in poljske pridelke. Darovi v gotovini bi se porabili za to, da bi odbor, oziroma kuharica kupovala meso in druge potrebne tvarine; dijakom iz Trsta, ki imajo hrano pri stariših, pa bi se lahko pomagalo s tem, da bi se njihovi starišem izročevala mesečna pod-

pora, ali pa bi se jim kupovale knjige in plačevala učnina in druge potrebščine. Ako bi darovi obilneje dohajali, nakupil bi odbor tudi cenega in trdnega blaga za obleko, kar bi se njemu, ko „en gros“ kupi, prej posrečilo, ko posamičnemu, v kupčiji nevesčemu očetu.

Kolikor je piscu teh vrst znano, pohajajo tržaški okoličani le redko srednje šole; potem se ve, da se ni čuditi, da se vse tržaške javne službe napolnijo z Italjani. Da se v bodoče na boljše obrne, treba poskrbeti, toraj na delo, da se utrdi študentovska kuhinja!

Šolstvo v okolici.

(Konec.)

Temelj omike kakoga naroda in uvet njegovega obstoja je tedaj šola; na njej ne sloni le omika naroda, temveč i njegovo blagostanje, kajti neolikan in neveden narod tudi v blagostanju ostaje za družimi olikanejšimi. Pomislimo samo na naše kraje in naše razmere.

Ljudske šole v okolici, ki bi morale napravljati pot mladini v srednje in višje ter jih šeasoma dovesti vsaj nekoliko do odličnejšega položaja, ne ugajajo svojej nameri, ampak bijejo pravemu razumu in omiki v obraz. Postale so tako rekoč somenjen ali prava butika za učitelje, osobito za lahonske učiteljske kreature, ki se vanje vedno bolj silijo.

Ni čuda, ako smo siljezi grajati to šolstvo, ki je zašlo uže na tako materialno in poniževalno pot. Tu ne gre za zasluge. Zasluga ima največ oni učitelj, ki mu teče gladkejši jezik ter dobro umeje prah metati v oči svojim predpostavljenim lahonskim dušicam. Dosti je, da nekoliko prebreds okolico in premoti nekoliko roditeljev, da verujejo in se tako rekoč za-telebajo v lahonskega boga; dosti je, da prinese seboj v mestno hišo dolgo vrsto imen slovenskih učencev, koje je on premenol v laške dečke in deklice — to so za Lahone na magistratu dobri podatki, na katere se potem opirajo pri svojem glavnem številjenju ljudstva in meritvi „pravice“ in s tem počenjanjem si tak učitelj pridobi neveljavih zaslug, ki se mu tembolj poplačajo, čim več pokroviteljev ima v mestnej hiši. Ubogo šolstvo, uboga

PODLISTEK.

Mej Davljenci.

(Carl May-eve prigodbe v Sahari)

(Dalje.)

Imel sem prijazna očitanja, in opravičila so bila izročena nekemu slugi. Hotel sem zdaj stopiti v določeno mi sobo, kar je bil naznanjen nek Arabec, da hoče govoriti z gospodom. Mož je bil sprejet v pričo mene.

Bil je dolge, mršave in kitaste postave. Obleka mu je bila slaba; visoko résani motozi kamelnih dlak so mu viseli drapasto okoli kukulje. Vse mu jo kazalo, da je prav sin puščave, koji ne pozna nikake nevarnosti in vsako potrebo z enakodušnostjo prebije.

„Sal — aaleik —! Pozdravil je ponosno prikrajsaječ besedi. Opaziti mu ni bilo najmanjšega nagiba glave. Kopito dolge puške je zažvenkalo brezozirno na marmornata tla in temno oko, v kojem je prednost pravovernika tičala, obračalo se je z jednega na drugega.

„Govorite Vi ž njim, gospod,“ prosil me je Latreaumont. „Tuareg je, koji je bil tu že zaradi Renalda.“

Nič mi ni bilo ljubše, nego da je prav danes prišel ta sel:

„Sal — al —!“ Odgovoril sem mu še kratkeje. Beduin izrazi svoj pozdrav,

stopinje spoštovanja, le onemu, kojemu je odmenjeno. „Kaj hočeš?“

„Ti nisi oni, s kojim hočem govoriti!“ „Ne bodeš govoril z drugim nego z menoj!“

„Nisem prišel k Tebi!“ „Tedad odidi!“ Obrnol sem se. Tudi gospod in gospa sta hotela oditi.

„Sidi!“ „Šel sem dalje.“

„Sidi,“ zavpil je silneje. Obrnol sem samo glavo:

„Kaj je?“ „Govoril bodem s Teboj!“

„Tedad bodi prijaznejši, sicer Te pošljem na cesto.“

„Kako Ti je ime?“ „Imenujem se Mahmud Ben Mustafa Abd Ibrahim Jaakub Ibn Bašar.“

„Tvoje ime je dalje nego Tvoj pozdrav. Veliki Vaš prorok, Mohamed Ibn Abdala el Hašemi, pravi: „Bodite prijazni tudi z neverci in sovražniki, da bodo spoštovali Vašo kaabo in vero!“ Zapomni si!“

„Ti si Tuareg?“ „Tuareg in Imošar.“

„Kakega rodu?“ „Hedjan bej ne dovoljuje svojim vojščakom, imenovati Frankom svojega rodu.“

Ustrašil sem se nekoliko. Tedaj je bil Renald vjetnik glasovitoga Hedjan beja!

To mi je bilo najhuje, kar sem zvedel. Še v daljini sem čul o tem grozovitem in drznem pustinskem roparji, strahu

vsem karavanam. Nikdo pa ni znal, kakoga rodu je; vsa daljna puščava je bila njegova lovska oblast. Od algirskih step do Sudana, od egiptovskih oaz do Vadana in Valade. V zahodnji Sahari je bilo njegovo ime tudi znano. Zdaj tu zdaj tam se je prikazal, pa prav tako hitro zginol; ali povsod je veljal njegov prikaz prisvojiti blaga. Imel je skrivna bivališča po vsej Sahari, imel je opravnike, koji so mu naznanili vsako imovito karavano in mu bili pomožni. — Ali njegova dela in oseba bila so skrivna tema in pojasnila o njem vsakateremu nemogoča. Svetoval sem si, selu nič omeniti, da mi je znano.

„Hedjan bej? kdo je ta?“ „Ne poznaš karavanske davljenca? Si li gluh, da nisi čul še o njem? On je gospod puščave, strašan v jezi, grozovit v togoti in nezmagljiv v boji. Mladi neverec je njegov vjetnik.“

Moral sem se smijati.

„Nepremagljiv v boji? Tedaj se bojuje le z malim šakalom in boječo hijeno. Frank se ne boji njega niti njegovega guma. Zakaj ne oprosti vjetnika? Ni li vdobil že dvakrat odkupščino?“

„Puščava je velika in Hedjan bej ima mnogo moč, ki potrebujejo obleke, orožja in šatorov.“

„Karavanski davljenec je lažnjivec in slepar. Sreč njegovo ne pozna resnice in njegov jezik je dvojčat kakor kačji, kate- terej se glava stre. S kakim poročilom Te je poslal?“

„Daj nam burnuža in čevljev, orožja in strelnega praha, bodal za osti in platna za šatore.“

Uže dvakrat ste vdobili, kar tirjaš. več ni konca platna, niti zrnica smodnika!“

„Tedad bode moral vjetnik umreti!“ „Hedjan bej ga ne oprosti, čeprav vdobi, kar želi.“

„Daroval mu bode prostost, karavanski davljenec je milosten, ako vdobi, kar tirja.“

„Koliko tirja?“ „Kolikor je vdobil.“

„To je veliko, hočeš vzeti blago se seboj?“

„Ne, poslal mu je bodeš, kakor poprej.“ „Kam?“

„V Bab el Gud.“

To je bil oni kraj, v kateri mi je ukazal priti Emery! Je bila li naključba, ali je vedel, da so tam roparji?

„Vdobimo tam vjetnika za odkupščino?“ „Da.“

„Govoriš resnico?“ „Ne lažem!“

„Dvakrat si mi rekel, da, in lagal si. Prizezi!“

„Prisegam!“ — „Pri duši tvojega očeta?“

„Prisegam pri — duši — mojega — očeta!“ govoril je obotavljaje se.

„In pri bradi proroka!“

Zdaj je bil v zadregi.

„Prisegel sem; zadoščuje!“

„Prisegel si pri duši Tvojega očeta,

Veda in ubogi okoličan, ki se daš voditi takšnim prijateljem! — Od kod pa prav za prav prihajajo ti neuspehi, ta vidna škoda, ki jo proužroča takšno šolstvo?

Odgovor na to prasanje je edini ta, da je šola slabo organizovana ter povsem nasprotna načelom, ki vladajo pri družini po državi osnovanih in vzdrževanih šolah. Edina višja šolska oblast v Trstu in okolici je deželni zbor, oziroma mestni magistrat. Občna šolska novela, ki se je uvedla povsod po Avstriji, tu pri nas ni še uvedena ter je šolstvo puščano v rokah krivičnega in protislovanskega občinskega zbora.

Dokler obstajajo sedanji politični odnosi na Primorskem ter se politično polje ne razjasni; dokler bode tu pri nas krivično in posilno na krnilu stranka protivna občinskim in istim državnim interesom; dokler bode pri volitvah zmagoval denar in sila ter se bodo puščali k istim volitvam le oni volilci občani, od katerih se je nadejati dobrega uspeha za sedaj prevladajočo stranko in nevšečnega za pravo avstrijsko — dokler se bodo puščali šolski interesi v rokah takšne stranke: — dotlej ni možno pričakovati boljših uspehov od ljudskega šolstva.

Saj povsod, kamor se obrneš, vlada podkupljanje in zatajenje. Iredenta povsod, celo v istem avstrijskem občinskem odboru stresa strupeno svojo glavo. Nikder, kamor se le ozreš, ne nahajaš prave, domovinske ljubezni, ampak zgoli egoizem in hlepenje po priboljšku na občinske troške.

Cesa si moremo nadejati od okoličanskega učitelja? Rekli smo uže, da magistrat pri izbiranju učiteljev pred vsem gleda na njih politične čute ter prednost daje onim, ki so bolj nagneni k njegovim pretiranim idejam. Ni čuda, da potem takem nahajamo v okolici nekatere učitelje, ki bi sicer morali biti steber narodnej stvari in ugled svojim sorojakom — a tudi oni, in rekel bi, oni v prvi vrsti, so narodnej stvari nasprotni ter hlepé le po priboljšku, po višji plači na podlagi svojih zaslug za lahonstvo.

Gospoda na magistratu tudi kmalu in rada seže v mestni žep ter plača po vrednosti — svoje pristaše. Kdor globokeje premisli naše politične zadeve, sprevidi v njih pravo zmes, nek kaos, v kojem se mešajo čudne, nevarne osebe, ki delujejo v prvi vrsti v svoj lastni prid in potem še le kot za postransko stvar za občino. Lahonsko zastavo visoko nosé za to, ker jim tako počenjanje zagotavlja ljubeznjivi kruhek; ideja narodnosti ni sicer pri njih tako vkoreninčena kakor na videz, a prešinjeni so z narodnim egoizmom in narodnim blagostanjem, radi česar delujejo v jedino svrhu, da sami sebi zagotove dober in stalen obstoj, iz česar izhaja tudi ves oni gnjev in jeza proti Slovanom in Avstriji sploh.

Kako bi se tedaj dalo rešiti šolsko prasanje v okolici in v Trstu? Narodno šolstvo bi se menda najbolje povzdignolo s tem, da bi se šolska oblast odzvela magistratu ter se šolstvo vredilo po zadnji šolske noveli kakor drugod. Drugod po Avstriji se je šolstvo prevredilo ter se je vsaj nekoliko gledalo tudi na slovanske potrebe. Potreba narodnega, dobro osno-

vanega šolstva v tržaški okolici in v Trstu je očita; narodu našemu je obstoj zagotovljen le po dobro osnovanem šolstvu. Komur je tedaj na srcu narod in njegov obstoj, videl bode edino rešitev v tem, da se šolska oblast odzvela občinskemu odboru ter se šolstvo vredí, kakor drugod po Avstriji.

O tem prasanju si pa pridržujemo drugikrat obširnejše govoriti.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Vseh 17 deželnih zborov se je odprlo zadnji četrtek. Tržaški zbor je odprl deželni glavar dr. Bazzoni o poludne. Vladni zastopnik je bil dvorni svetovalec vitez Rinaldini. Pričujočih 29 poslancev. Po trikratnem nazdravu na presv. cesarja je nagovoril deželni glavar poslance in v govoru naglašal delovanje lanskega deželnega zbora ter pristavil, da ima deželni zbor mnogo manj važnosti od občinskega sveta. Zahvalil se je poslancem za složno delovanje ter naglašal 2 najvažnejši pridobitvi, namreč: uredbo razmer skladišč in ustanovitve obrtne šole. Deželni zbor sicer ni vsega dosegel, za kar se je prizadeval, ali odloženo ni zamujeno. Nazadnje je prosil, naj poslanci z skupnim delovanjem kakor doslej pospešujejo mestne in deželne interese ter prosil vladine podpore in izrekel, da je deželni zbor odprt.

Vladin zastopnik, dvorni svetovalec Rinaldini je zagotovil deželnemu zboru vladino podporo ter naglašal, da je varstvo gmotnih interesov bolj naloga občinskega sveta nego deželnega zbora in končno voščil zboru najboljši uspeh. Na to se je deželni glavar zahvalil vladnemu svetovalecu za njegova zagotovila in izrekel, da je seja zaključena.

Iz goriškega in istrskega deželnega zbora nemamo še poročil.

Kranjski deželni zbor se bo tudi letos, kakor v zadnjem zasedanju, pečal z mnogimi važnimi predlozi. Deželni odbor se je o tej zadevi posebno trudil in uže za prvo sejo pripravil 39 predlog. Dela bo tedaj obilo in uverjeni smo, da bo tudi to zasedanje tako uspešno in deželi koristno, kakor je bilo lansko.

V praškem deželnem zboru zopet letos ne bode nemških poslancev. Sklenoli so namreč, da se zbora ne udeleže in so ta sklep naznanili vrhovnemu deželnemu maršalu.

Naučno ministerstvo je češkemu deželnemu odboru naznanilo, da misli ustanoviti v nekaterih českih mestih državne in občinske rokodelske šole, ako dežela tem napravam dovoli primerne podpore. Mej prva mesta spadajo Kutnagora in Hebr, med druga pa Litomiseľ in Tabor. Rokodelski šoli v Mladěj Boleslavi in Wolinu pa doboste obilnejšo državno podporo.

Mej Polaki se je bati razcepljenja. Radikalni poslanci zahtevajo, naj se poljski klub odpove zvezi z českim klubom in združi z nemškimi liberalci in Madjari. Da se to razcepljenje odvrne, bodo gotovo poljski konservativci morali nekoliko od-

duh usušen, da tako govoriš, ker nisi drugo, nego pes, kateri se pobije na tla!

Spustil je puško na tla in vzdignol obe roki, na obeh zapestnih členih tičal mu je po en dobrih pet palcev dolg nož. Mej tem ko nosi navadni Beduin samo jednega, ima pustinski ropar dva, in ju tako rabi, da sovražnika objame in mu nože v hrbet zasadi. Ta Tuareg je hotel storiti enako z menoj.

„Moreš li ponoviti besedo?“ prašam ga.

„Se jedenkrat pravim, — gjaur!“

„Tedad padí pred — gjaura!“

Prej ko se je zganil, zadela ga je moja desnica v čelo, in zvrzol se je brez zavesten na tla. Bil je eden onih udarcev, zaradi katerih me je imenoval Emery Bothvel „treskovna roka.“

„Gospod Bog!“ Zavpila je gospa, „moža ste umorili, mrtev je, popolnoma mrtev!“

Gospodičina je padla v omedlevalo na divan, pri katerem je stala in Latreaumont je stal onemel in gledal je strmé, kakor bi bila strela pred njim v zemljo udarila.

„Ne skrbite, gospa,“ tolažil sem jo. Ta malopridnež še živi, čeprav je za malo časa zgubil zavest, poznam dobro svojo pest, ako bi ga bil hotel umoriti, mahnol bi ga bil močnejše.“

Ojačil se je gospod nekoliko pri teh besedah.

„Vi ste velikan, pravi Goljat, gospod! Jaz bi ga moral najmanj stokrat udariti, predno bi se zvrzol.“

jenjati, ker bi sicer lahko nastala kriza v državnem zboru.

Hrvatski sabor je 22. t. m. sprejel zakonsko osnovo o prenehanji porotnih sodišč v tiskovnih pravdah.

Vnanje dežele.

O pogovoru ruskega carja z Bismarkom piše „Nat. Zeit.“ da je car očital nemške politiki, da je posebno v bolgarskem prasanju zoper Rusijo naperjena, kakor se to vidi iz pism, ki so bila poslana ruskemu ministerstvu zunanjih zadev. — Knez Bismark pa je naglašal, da je on Bolgarijo od nemške strani smatral vedno za tako, ki leži v področju ruskih interesov in torej je postopal tudi v tem smislu. Bismarck pa je od svoje strani tožil zoper rusko politiko. Car ga je pazljivo poslušal ter zagotovil, da se o dotičnih razmerah podučí in potem svoje sklepe stori.

„Kölnische Ztg.“ pa je prinesla vest, da se je pri pogovorih carja z Bismarkom dokazalo, da je car dobil v roke ponarejena pisma Bismarkova o bolgarskem prasanju, ki so popolnoma lažnjiva. Dokazalo se je neki, da izvirajo ta pisma iz orleanističnih krogov in da se je tudi zvedela oseba, katera jih je pisala. Ta pisma so carja premotila, da Bismarku ni zaupal.

O bolgarskem prasanju se poroča 23. t. m. iz Carigrada: Sultan je porabil shod obeh cesarjev ter brzojavno prosil nemškega cesarja, naj posreduje gledé bolgarskega prasanja pri carju. Odgovora na to poslanico sultan še ni prejel ter sklenol, da bo z sklepi gledé tega in tudi egiptovskega prasanja čakal, da dobi odgovor.

Nemški državni zbor se je 24. t. m. odprl. Prestolni govor naznanja mej drugimi predlogami tudi one o domobranstvu, črne vojski, dalje o povišanji carine na žito in podaljšanju trgovinske pogodbe z Avstrijsko-Ogrsko. Z ozirom na zunanji položaj pravi prestolni govor: „Zunanja politika cesarjeva se uspešno trudi, da utrdi evropski mir, kateri ohraniti s prijateljskimi odnosi do vseh veseles, s pogodbami in zvezami je nalog njen, da prepreči vojne nevarnosti in se ustavi skupno s zaveznimi državami nepravničnim napadom. Nemčija nema nikakoršnih prodirajočih načel in potreb, katere zadovoljiti bi edino mogle le zmagovite vojne. Nekiščansko poželenje, ki hoče napadati sosedne narode, neznano je nemškemu značaju, in ustava kakor vojaške naprave nemške države niso naperjene, da bi motile mir naših sosedov z samovoljnimi napadi. Ako bi pa morali te odbijati in braniti svojo neodvisnost, močni smo in postanemo s pomočjo božjo tako močni, da bomo mirno pričakovali vsako nevarnost.“

V Italiji anarhisti vedno bolj rogovilijo. V predilnici v Pordenone so se delavci te dni odtegnoli delu, potem pa napadli fabriko, da one delavce, ki so pri delu ostali, siloma odpode. Začel se je krvav boj, v katerem je bilo več delavcev usmrtenih in tudi fabriški vodja smrtno ranjen. Se le vojaštvo je delavce razgnalo. Italijanski vojaški poveljniki v Afriki

Mali možiček, ki mi je komaj do ram segel, moral bi seveda z svojimi otročjimi rakami mesece po čepinji Tuarega mlatiti, da ga poškodeje.

„Prosim, gospod,“ rečem mu, „pre-skrbite, da se Beduin zveže in odda policiji! Sicer ne doseže Vaša moč v puščavo, ali tu se Vam rado postreže.“

Pogledal me je osuplo.

„Mislite to resnično, gospod!“

„Da.“

„Moj Bog, tega ne storim, ker Hed-

jan bej bi Renaldu umoril. Menim, da ta strašni udarec zadoščuje.“

„Vzroke Vam povem, ali prosim, storite hitro, kar sem rekel. Ali niste rekli preje, da mi vse zaupate.“

„Gotovo, gotovo, gospod! Saj prav zdaj sem hotel sluge poklicati!“

Hitel je k zvončku in na nenavadno dolgo zvonjenje prihitelo je nekoliko slug.

„Zvežite tega moža in vrzite ga v trden obok, dokler ne pride redarstvo!“ Ukazoval je, kakor bi ga bil on tako grozovito treščil. Vrgli so se z južno živostjo na nezavestnega in v malo trenutkih je bil tako trdno zvezan, da gotovo ni ganol, ko je prišel k zavesti. Zgrabilo ga je osem krepkih rok in odvlekli so ga.

Le en sluga je ostal na vratih, ne da bi kaj bil pomagal, bil je čokaste širokoplečne postave, njegov obraz ni pristoval južnej obleki. Ko je videl počasnost onih štirih, stopil je blizu in pahnol vse stran.

so dobili ukaz, ako jim v roko pride v abesinske vojski služedi hetman Ašinov, ali kdo izmed njegove čete, naj ž njim postopajo, kakor z razbojnikom, in če ga dobé z orožjem v roki, naj ga obesijo na prvo drevo.

Na Francozskem so zmešnjave tolike, da je republika v nevarnosti. Umanzana počenjanja, v katera je zapleten Wilson, zet načelnika francoske republike, vzbudila so toliko nevolje ne le v poslanskej zbornici, temuč tudi po vsem Parizu; da načelniku družega ne ostane, nego odstop, ako neče, da v Parizu ne nastane nemir. Poleg tega je dobilo tudi ministerstvo od poslanske zbornice nezaupnico in vsled tega odstopilo. Novih ministrov je težko dobiti, ker nobeden neče prevzeti ministerstva, ako načelnik republike Grévy ne odstopi. Iz te zadrege se bo težko izviti; na vsak način pa trpi republika. Ako se stvari k malu ne zboljšajo, brez dvombe nastane v Parizu prevrat in potem je prasanje, kam se slednjič stvar obrne. Pride li Boulanger na krmilo, potem je vojna neizogibna.

Grki nabirajo na Turškem mej svojimi rojaki prostovoljce, ki pojdejo na pomoč abesinskemu kralju. Grško ljudstvo v Turčiji je jako razdraženo na Italijane vsled abesinske vojne.

Marokanci so na otoku Bregil razvito špansko zastavo odstranili. To utegne vzbuditi razpor mej Marokanci in Španijo. Čuje se, da francoska vlada podpira Španijo, angleška pa jo ovira.

Avfganski pretendent Ejub kan, ki se je udal Angležem, zaprt je sedaj v Meshedu. Angleži ga mislijo prepeljati v Teheran, kjer ostane toliko časa, da angleška vlada sklene o tej stvari kaj do-ločnega.

Domače vesti.

Potrjene deželne postave. Nj. Velikanstvo presvetli cesar je poterdil z Najvišjim sklepom z dne 26. oktobra t. l. od deželnega zbora kranjskega sklenena postavna načrta: I. gledé razdelitve skupnih zemljišč in vravnjanja dotičnih skupnih posestvih in upravnih pravic, in II. o sestavi deželne komisije za zadeve združenja gozd-nih zemljišč.

Imenovanje. Auskultantom je imenovalo c. kr. višje sodišče za Primorsko te-le gg. vežbenike: grofa Alojzija Vojnović, Abdona Susteršić, Rudolfa Mužina, Antona Barzellato, Rikarda Pavlin, Antona Laneve, Karla Franović, Alojzija Marti-nelli in Franja Andrić. — Poštni blagaj-nik g. Peter Guidi je imenovan glavnem blagajnikom pri poštнем ravnateljstvu v Zadru. Kontrolor Ivan Galosso je imeno-van višjim Kontrolorjem pri istem uradu.

Članovom deželnega šolskega sveta v Istri so imenovani ti-le gospodje: prošt Ivan Kleva v Pulji, gimn. ravnatelj Jakop Babuder v Kopru, gimn. ravnatelj Viktor Lešanovsky v Pazinu in ravnatelj učiteljske pripravnice v Kopru Ivan Revelante.

Presv. škofa dr. Glavina iz Trsta in dr. Flapp iz Poreča odpeljala sta se, kakor „Tagespost“ poroča, v Gorico, kjer

„Mašala, tristo medvedov, to je vla-čenje, poberite se ničvredneži, tega človeka lahko sam odstranim.“ Zgrabil je Imošara in v trenutku zadal ga na rame.

Od veselja na tako nepričakovani nemški govor, nisem mu skoraj hotel braniti.

„Stoj!“ zavpil sem, ko je hotel skozi duri.

„Pri vsej svojej pezi se je naglo obr-nol. Njegov široki ali pošteni obraz se mu je svetil od ušesa do ušesa.“

„Si li Nemec?“

„Da, Nemec sem, gospod! In Vi go-tovo tudi?“

„Da! Od kod si?“

„Doma sem iz Kaltenbruna pri Šta-felštajnu.“

„Tedad na Bavarskem, ali tvoj jezik je iz krajev, kder sem prav dobro in tečno pivo pil!“

„Da, gospod, tako je — tukaj imate potepuha, zavlecite ga kamor hočete,“ segel si je v besedo, mej tem ko je spustil Tuarega na tla. Rojak pa je prišel k meni, in mi zvestosréno v roko segel. „Tako je, imam, hvala Bogu, zopet proste roke. Zdravi, gospod, v Afriki! Da v Stafelstajnu, tam je dobro pivo, teče kakor miš v luknjo, imate prav, ker pravite, da je tečno. Tedaj tam ste bili? Nu, to je lepo, prav lepo. In mojega govora ni nihče drug kriv, nego ti badenski ljudje tukaj, ki so mi ga po-kvarili.“

(Dalje prih.)

ki ni več vredna nego Tvoja, za obedve ne dam pokvečenega dateljna in prisega pri njih ni vredna peščenega zrna, kojega je puščava polna od vzhoda do zahoda.“

„Prisezi pri bradi proroka.“

„Ne!“

„Tedad je Tvoja beseda zopet laž in prevara, pa pravim ti, da ne bodeš videl več zvezd puščave.“

Oko mu je zablistnol.

„Vedi, neverec, da pojde duša vjet-nika v čeheno (peklo), ako ne pridem o pravem časi k Hedjan beji, to Ti prisegam pri bradi preroka, kateri varuje svoje ver-nike!“

„Tvoja jo prehití; in kosti karavan-skega davljenca in njegovega guma se bodo belile na solnčnem pesku, to Ti pri-segam pri Jezusu, sinu Marije, kojega Vi Iza ben Marijam imenujete, ki je večji in mogočnej nego Mohamed; ker sami pravi-te, da bode v mošeji Amjadov vse ze-meljske, zračne in vodne stvari sodil.“

Vzdignol je glavo in z nohti desnice segel pod brado. Pri Beduinih navadno popolno zaničevanje.

„Vse daste, kar tirjamo! dvakrat sem bil pri Vas in si niste drznoli položiti roke na sela Hedjan beja, tudi danes tega ne storite. Sto mož, kakor si Ti, in tisoč tvoje enačnosti, ne zmorejo njegove kara-vane, ker ti si — gjaur!“

Stopil sem proti njemu z vzdigneno desnico.

„Je li Tvoja glava prazna in Tvoj

se bodeta vdeležila škofjske konference, katero je sklical ilirski metropolit, da se posvetujejo, kaj bi se dalo vkreniti (!) proti narodni agitaciji slovenske duhovščine (!) na Primorskem. "T." pravi, da vdeležitev škofa dr. Glavine ne obeta kdo vé kaj, kajti prav ta škof provzročil je v Trstu med Lahi neizmerno nevoljo z vpeljavo slovenskih pridig. To jako karakteristično vest smo posneli po "Sl."

† Anton Verčon je umrl kar naglo včeraj. Ranjki je bil iskren rodoljub in posebno je izkazal gorečnost svojo do národa pri zadnjih volitvah. Bil je ud veteranskega društva in društva rudečega križa. R. I. P.!

Konferenca sodrudnikov za Kranjsko pri cesarjevičevem delu. Die österr. ung. Monarchie in Wort und Bild je bila dne 22. t. m. v Ljubljani. Predsedoval je glavni urednik, dvorni svetnik pl. Weilen, navzoči so bili gg. Levec, Murnik, Flis, Dežman, Keesbacher, Samhaber, Pirc, Kraus in Radicz. Med zborovanjem je došel z Dunaja brzojav prestolnika, ki se glasi: "Dvornemu svetovalcu pl. Weilen v Ljubljani pri deželni glavarji grofu Thurnu.

Vam in vsem sotrudnikom najpriskrbenjši pozdrav in najtoplejšo zahvalo za sodelovanje pri našem domoljubnem podvzetju". Rudolf.

Knjiga za Kranjsko bo sestavljena po nastopnem programu:

Opis pokrajin (2 poli): Pet. pl. Radics in Amand bar. Schweiger-Lerchenfeld. — Kras (1 pola): Fr. Kraus. — Predzgodovinsko (1/2 pola): kustos Dežman. — Zgodovina (1 pola): prof. Levec. — Narodno življenje Slovencev (2 poli): prof. Urbas. — Pripovedke, pesmi, bajke Slovencev (1/4 pola): prof. Scheinigg. — Gradovi, kraji in tipi kmečkih hiš (1/2 pola): prof. Franke. — Kočevarji (1 pola): prof. dr. Schröer. — Srednjeveški spomeniki (3/4 pola): prof. Franke. — Renesanca, slikarstvo, plastika (3/4 pola): špiritual Flis. — Glasba (1/4 pola): vladni svetnik Keesbacher. — Slovenska literatura (1 pola): prof. dr. Kerk. — Nemška literatura (1/4 pola): prof. Samhaber. — Kmetijstvo in gozdnarstvo (1 pola): G. Pirc. — Rudarstvo, talivstvo: svetnik Novák. — Obrt, trgovina: cesarski svetnik Murnik. — Domača obrt: dr. Valent. Pogačnik.

Ilustracije bodo izdelali kolikor mōči domači umetniki, zlasti mlajši bodo imeli priliko pokazati zmožnosti. Zahtevajo pa se dovršene podobe, kajti vsaka se bo dala v presojo nalašč v ta namen sestavljenemu komiteju umetnikov.

Slovenski jezik pri sodnijah. "Slov. Gospodar" piše: Sodnije morajo slov. uloge ne samo sprejemati, nego tudi v slov. jeziku reševati. Sodnija v Konjicah rešila je neko slov. prošnjo posojilnice v Celju v nemškem jeziku. Zoper to se je slednja pritožila pri pravosodnem ministerstvu, katero je Konjiško sodnijo koj pozvalo, da se ima opravičiti, zakaj je tako ravnala ter jej je potem izreklo grejo rekoč, da je minister z obžalovanjem opazil, da je sodnija nepostavno postopala. Tudi pričakuje, da se bode sodnija v bodoče strogo po obstoječih postavah in naredbah ravnala, t. j. slovenske uloge slovenski reševala. — Pri nas v Trstu žalibog še nismo tako daleč.

Ribarsko društvo v Trstu. Centralna komisija za ribarske zadeve je zaključila v zadnji svoji seji, da se ima v Trstu ali pa blizu mesta osnovati posebno društvo, čigar naloga bode vsestransko podpiranje domačih ribičev. Ta misel je vsekakor hvalevredna in gotovo se bodo domačini iste krepko prijeli. Vsaj jim gre za "ljubi kruhek!"

Akad. društvo "Triglav" v Gradci imelo je v soboto, 26. dne novembra svoje IV. redno zborovanje z nastopnim vspehom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo revizorjev. 3. Kritika predavanj gg. Gestrina in Rakeža. 4. Predavanje g. Domicelja. 5. Slučajnost. Prostor: Slov. čitalnica. Začetek ob 7. zvečer.

Nova lista. Govori se, da začetna po novem letu v Trstu izhajati 2 nova italijanska lista, oba pod imenom "Pro Patria". Eden bode mesečnik in se pečal z književnostjo, drugi pa se misli baviti z politiko ter bode izhajal dvakrat na mesec. Oba prepustita slučajen svoj dobiček "Pro Patriji". Umrla je ena "Allabarda" in oživeli sti dve "Pro Patriji".

Razpisana služba. Pri c. kr. okrajnej sodniji v Gorici je razpisana služba kancelista v XI. razredu. Prošnje do 10. decembra predsedništvu imenovane sodnije. — C. kr. okrajno sodišče v Pulji razpisuje mesto kancelista v XI. razredu. Prošnje do 31. decembra c. kr. okrajnej sodniji v Rovinju.

Razpis dobavljanja. Mestna bolnica

razpisuje dobavljanje potrebščin za leto 1888. Pismene ponudbe z pobotnico o vloženi jamčevini imajo se oddati do 3. decembra o poludne pri V. oddelku na magistratu. Pobljži pogoji se izvedo pri opraviteljstvu bolnice.

Tržaške novosti.

Vreme. Sicer se pravi, da "po dežju solnce sije" ali koliko časa prav za prav smé deževati, tega nam izrek ne pové. Vsaj smo mi ubogi Slovenci tako uže navajeni čakati in zadovoljni smo uže z to lažbo, da bode večnemu dežju tudi konec. — Kamor se ozreš ne vidiš drugo nego sive oblake, vodo in blato. Vendar pa je nebo toliko obzirno, da moči enako vse Tržačane, toliko Italijane in Nemce, kolikor tudi nas. Tako vsaj ozirom na vreme uživamo popolno — enakopravnost. No, in danes uže je začelo preobračati se.

Preiskava o umoru Henrika Mozetiča hitro napreduje. Posebna komisija je pregledala stanovanje Ribošev in odpravila razne predmete k sodniji. — Maffei in njegova ljubica prideta skoraj gotovo uže v prihodnjem zasedanju pred porotnike.

Poskušeni samomor. Kuharica Ana Straus, v službi pri g. dr. Hartdoblerju je skočila v četrtek popoldne z okna v I. nadstropju na dvorišče z namenom, da se ubije. Zlomila si je levo roko in se pobila na glavi. Nagiba žalostnemu sklepu ne poznamo; gotovo je bil slučaj zloglasne "nesrečne ljubezni".

Ponarejene dvajsetice. Žandarmerijski stražmešter Ivan Paa v Planini je opazil, da je izdajal težak Ivan Štrukelj iz Rakeka ponarejene dvajsetice. Štrukelj slušbuje v Trstu in vsled tega je prijavil stražmešter tukajšnemu policijskemu ravnateljstvu to, kar je opazil. Policija je zaprla Štrukelja in njegovega druga, težaka Matijo Stržaja iz Loša pri Logatcu, kakor tudi obeh ženi. Pri hišnej preiskavi našlo se je dokaj ponarejenih dvajsetic in pri Stržaju tudi stroj za ponarejanje denarja.

Nezvesta služabnica. Redarstvo je prijelo včeraj 40letno služabnico Jero Fjeni iz Škofije Loke, mater šesterih nedoraslih otrok ker je baje ukradla svojej gospodinji 100 goldinarjev. Sodnijska preiskava bode dokazala, da-li je nesrečna mati kriva, ali ne. Mogoče da jo je pohlepnost zapeljala tako daleč.

Sodnijsko. Težak Jakop Čebule iz Sežane je dobil radi javnega nasilstva 9 mesecev ječe.

Iz Pliskovice, nam pišejo 23. novemb.: Leto 1887 bomo čutili več časa, ker je nas in ves Kras suša preveč obiskala; vzela nam je skoraj vse poljske pridelke; turšice se ni pridelalo še za seme, ajde tudi ne in še grozdja je bilo prav malo zaradi prevelike suše. Pa upajmo, da nam v prihodnje Bog pomore.

Po dolgem, nevtrudljivem prizadevanji gg. Ant. Šue in po trudu učit. Jan. Koren-a se je letos tukaj osnovalo pevsko in bralno društvo z imenom "Ciril in Metod", od katerega se pričakuje dosti dobrega, ker ljudstvo posebno rado prebira dobre knjige in časnike. Pa to bi tudi bilo želeli, da se naši občinarji spomnijo še na druge potrebe. Priskrbeli smo si en zvon, potrebujemo pa še dva in še več reči, katerih nečem tukaj navesti, želeli bi tudi bilo, da se ozremo na zanemarjeno pokopališče in ga popravimo tako, da bo dostojno in nam častno.

Stritarjevih zbranih spirov stigel nam je 21 in 22 snopič.

Duhovnega pastirja (IV. letnik) izšel je 12. zvezek.

RAZNE VESTI.

Odlikovanje avstrijskih mornarjev. Meseca septembra preteklega leta rešili se mornarji avstr. barke "Dilawur" momčad norveške ladije "Andalina", koja se je bila potopila blizu švedske obali. — Kralj švedski in norveški je odlikoval sedaj častnike avstr. barke z norveško kolajno II. razreda in podaril avstr. mornarjem, koji so se posebno odlikovali pri rešitvi norveških mornarjev, denarno nagrado. — Odlikovani častniki in mornarji so vsi Hrvatje. —

"L'Autriche Slave et Roumaine" (Avstrija Slovanska in romanska) je ime novemu listu, koji je tega meseca začel izhajati v Parizu. Brani interese avstrijskih Slovanov, posebno pa Čehov in Slovencev. Cena listu je za vse leto 12 frankov ali 6 gl. — Upravništvo je v Parizu, Boulevard Saint Michele 63.

Gospodarske in trgovinske stvari.

Kaj storiti z drevjem, ki ga je sneg poškodoval.

Sneg, ki ga je letos sem ter tje že na debelo padlo, poškodoval je, kakor nam gospodarji tožijo, veliko drevja.

Kaj storiti, da se škoda kolikor mogoče zmanjša?

1. Na drevesih, na katerih so veče ali manjše veje popolnoma odtrgane, morajo se rane s kakim ostrim orodjem dobro ogledati in s smolo ali z drevesnim voskom tako dobro zamazati, da zrak ne more do rane, in potem še dobro ovezati. Take veje pa, katere so sicer od debela odtrgane, vendar se jih še velik del drži debela, morajo se prav varčno spet k debelu tako privezati, kakor so bile prej, in rana se mora tako obezati, kakor pri cepljenji.

2. Ona drevesa pa, na katerih je več vejic samo poškodovanih in ne od debela odtrganih, morajo se lepo obrezati, kakor se to večkrat zgodi, kedar hočemo kako drevo omladiti.

3. Če se prav dobro napravi to, kar smo zdaj omenili, in če se ravno mnogo vejic in celó vrh odreže, vendar se še mnogokrat zgodi, če je namreč deblo nepoškodovano, da drevo spet lepo krono in lep vrh dobi in kasneje gospodarju mnogo koristi.

4. Dobro je znano, da so celó velika drevesa, ktera so bila s korenino izdrta, ali celó do zemlje pripognena, prav lepo rasla in rodila, če so se spet prav varčno vzdignila in dobro uravnala; in zatorej tudi priporočamo, naj naši gospodarji tudi to poskusijo, predno posekajo drevesa celó za drva. Ker se vendar izkoreninjena drevesa v zmrlji zemlji ne morejo lahko okopati, naj se s tem delom počaka do tedaj, kedar bo zemlja spet tala, in do tistega časa naj se korenje dobro pokrije s prstjo in slamo, da ne pozebe in se ne posuši. (Nov.)

Poslano. *)

Z dopisom od 9 t. m. v Vašem cenjenim listu, dne 10 t. m. objavljenem, zaletel se je g. Josip Faganel iz Oseka, tukajšnji župan, na mé, kakor predrzni sokol na ubogo jato ptičev, ki se mirno razgledujejo raz drevja po obližju, in zborujejo o bodočem preseljevanju; češ, tukaj si lahko in brez truda kaj vlovim. Kakor da bi mu bili ubožčki kako škodo provzročili. A zmotil se je. V ta namen prosim slavno uredništvo, da blagovoli potrditi, da dopis z dne 31. oktobra t. l. o zadevah naše občine ni moje delo **) ob enem pa moram tu povedati, da je obrekovanje in velika učenost o znanju postav, katero moje malenkosti pripisujete, le Vaša iznajdba, za koju si lahko patent vzamete. Ako pa želite, da Vam jaz kaj povem, pridite osebnó k meni, kajti na Vaše dopise, polne osobnosti, kakor je zgoraj omenjeni, gotovo Vam ne bodem odgovarjal, le to Vam pa povem, da Vi ste že imeli potrebo za časa Svojega kratkega županovanja zaje-mati iz moje "Visoke učenosti", a jaz pa dosedaj iz Vaše prav čisto nič. Kar se pa tiče Vašega pretenja proti meni v zadnjem odstavku Vašega dopisa, Vam moram povedati, da tiste dneve bi vam jaz lahko pridobil, z ozirom na razlogo na 120. strani letošnih večernic družbe sv. Mohora, ako le želite; vse drugo, kar omenja Vaš dopis, malo, ali pa čisto nič me ne skrbi. Le to Vam pravim, da se drevo z jednim mahljajem ne poseče, kakor je Vam lastno. V Šempasu dne 22 novembra 1887.

Ivan Batič.

*) Za stvari pod tem naslovom je uredništvo toliko odgovorno, kolikor mu postava velevala.

*) Potrjuj-mo.

(Ured.)

Tržno poročilo.

Kava. Promet miren, cene za kupce ugodne. Rio po f. 97—114; Santos f. 97—112 kv. Na skladiščih je 76 000 kv.

Sladkor. Na svetovnih trgoviščih jako malo prometa. To je uplivalo tudi na naše mesto ter je vsi d tega cena padla za 1 gl. pri kvintalu. Veder pa se je nadejati zboljšanja in zato je tendenca nekoliko trdnjša. Cena: avstr. zmiljeti f. 21—23 50.

Poper Penang in Singapur po f. 76—97. **Piment** po f. 28 50 vs. kv. (še na morju).

Bombaz se skoraj gotovo podraži. Prodajal se je Bengal po f. 47.

Zlato brez kupčije, trgovišče nepremenjeno. Ruska pšenica f. 9 50—10; banatska f. 10—; kuruza iz levante f. 6—6 25.

Južne vočje jako živahno. Limone padajo. Cene: Pomerance sicilij f. 2 75—4 75; Jaffa f. 4—4 55; Limone sicilij f. 2 4 75; Jaffa f. 1 60—2 vs. zaboj. Datlji f. 20—30 po kv. Fige Kalamata f. 10—13, Smyrna po f. 11 50—50. Razine, drne (opaša) f. 16, Samos f. 14 50. Korinte f. 23, Kaudia f. 13—18, Elemé f. 20—27. Sultanine f. 29—32, Mandlji dalm. zcertif. f. 81—82.

Olje. Zaloge skoraj nič, prodaje malo. Olja iz oljk, Korfu f. 40; levante f. 38 v zabojih in f. 37 v sodih, Albansko v sodih f. 37 vs. kv. Bombažno Huller po f. 27—28.

Riž brez prodaje.

Petrolje rusko f. 5 50—5 75, amerikansko f. 8 50—8 75.

Fizolj rundeči f. 8—8 50; bohinec f. 9—9 50, koks f. 10 50—11.

Seno konjsko f. 1 50—1 75, volovje f. 1 90—2 20.

Slama pri starem.

Borsno poročilo.

Kupci so dovelj poparjeni, ker se vsak čas pričakuje odstop predstojnika francoske republike; zraven tega pa je prišla še neko privatno poročilo, katero javlja, da bode nastal razpor med Nemčijo in Avstrijo. Misli se, da bi imel brzojav glasiti: "razpor radi carine" ali k ljubim, da je vest jako dvomljiva, vendar je le slabo vplivala. Divize in valute se drže, samo kupeev ni.

Poslano.

Gosp. Franju Iv. Kwizda, c. kr. avstr. in kr. rumunski dvorni dobavitelj in okrajni lekarničar v Korneuburgu.

Z veseljem Vam potrjujem, da je imel Vaš c. kr. priv. restitucionalni fluid **vedno najboljši uspeh**, kadar sem ga rabil pri otrpjenju konj.

Gumniska pri Tarnawi, 25. marca 1884.

(5) **Avg. Tatzki** vodja hlevov in kobilarnice Nj. Presv. g. kneza C. Saugusko

Kje se dobi, razvidi se iz oglasa: Kwizdaja c. kr. priv. "Restitucionalni fluid" v današnji številki na 4. strani.

Reven dijak

prosi za instrukcije v predmetih gimnazije ali pa ljudskih šol. Govori slovenski, nemški, hrvatskosrbski in nekoliko laški. — Ponudbe sprejema upravništvo "Edinosti".

Prva kranjska mlekarska zadruga v Ljubljani

išče poštenega mlekarja ali kupca, ki bi prevzel v zalogo maslo, sir in izvrstno mleko, katero dobiva zadruga od svojih zadržnikov, zglednih gospodarjev (n. pr. grajščina Fužine itd.) — Ponudbe sprejema odbor mlekarske zadruge v Ljubljani (Dunajska cesta). 2-2

Prodaja se

"Slovan" 85. in 86. leta — knjige "Matice Hrvatske" 84., 85. in 86. leta. Več pod D. poste restante Prosek.

Prodaja gozdnih sadik.

100.000

prav lepih 2—3 in 4 leta starih mecesnov, smerek in črnega borovca iz lastne drevesnice po zelo nizhani ceni se prodajo. Sadike so posebno priporočljive za Kras, ker so izrejene na kraju, kjer najhujša burja vlada. Dobe se pri Andreju Rovanu na Colu pri Ipavi.

Dobiva se v vsih knjižarnah 13. nakladi, ravno izšla medic. svetovalca

Dr. MÜLLER-JA

najnovejšo delo o slabosti, oslabeledih živcih, o nastopkih mladostnih pregreškov itd.

Pošilja se tajno za 60 nv. v pošt. markah

KAROL KREIKENBAUM

9 Braunschweig. 52—41

Ta esenca, ki se nareja po nekem receptu gospoda dr. E. viteza Stüekla, c. kr. leutemburške svetovalca in deželno-sanitnega poročevalca za Kranjsko, je takozvana "Tinctura Rhei composita", katera ozdravlja vse želodčne in trebušne bolezni, odpravlja telesno zaprtje, zlato žilo t. t. d. (glej navod, ki je vsakej steklenici pridejan) — Izdelovatelj pošilja jo v zabojčkih po 12 steklenice po gl. 1 36 po poštnem povzetju. Poštnino trpe p. t. naročniki — Te steklenice prodaja po 15 kr eno, večina lekarn na Kranjskem, Štirskem, Koroškem, v Trstu, na Primorskem, v Istri, Dalmaciji in v Tirolih. 50—50

V Trstu: Biasoletto, Ponte Rosso; Ed. pl. Leutemburg, Piazza S. Giovanni; Foraboschi, lekarna sal Cammello, Corso; Picciola, Piazza Barriera Vecchia; Pozzetto, Palazzo del Lloyd; Praxmarer, Palazzo Municipale; Prendini, Palazzo Modello; Ravasini, Piazza della Stazione; Rovis, Piazza della Legna; Saravali, za magistratom; Serravallo, Piazza Cavani; Suttina, lekarna Liprandi, Piazza della Dogana; Udovcic, Via Farneto; Xicovich, Via S. Niccolò; Zanetti, Via Nuova.

Ljubljanski Zvon.
Gld. 4.60.
Gld. 2.30. -- Gld. 1.15.

KLINIKA za spolne in želo-
čeve bolezni, nastope
okuženja i oslabenja
možke slabosti, polucije, žgečo voio,
močenje postelje, puščanje krvi, zabiranje
vode, in za vse bolezni mehurja, droba
in živcev. Tudi pismeno po najnovejšem
znanstvenem postopanju z neškodljivimi
sredstvi. 38-77-104
C. Streetzel,
specijalni zdravnik Lindan am Bodensee

J. SIRK
Androna Gusion št. 2 v Trstu
priporoča veliko zalogo sadja vsake vrste
najboljših plemen na drobno in debelo. —
Prevzame vsako pošiljatev na deželo, ka-
tera se izvrši točno in solidno. 100-86

Nič več zobobolov.
Voda za zobe lekarničarja G. B. Ro-
vis ozdravi hipoma vsak največji zobobol,
zabrani narejenje tartara in gnilje zob,
ohrani bele, ojači zbrne in čisti ustni dih.
Na prodaj v lekarni ROVIS Corso 47 po
50 kr. steklenica. 7-10

Teodor Slabanja
srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.
se priporoča velečastiti
duhovščini za izdelova-
nje cerkvenih potreb-
ščin najnovejše oblike
namreč: —12-2
Monstrance, kelihov,
ciborijev, svetilnic,
svečnikov, itd. itd.
po najnižji ceni.
Tudi se pri njem
stara cerkvena priprava
v ognju pozlati, posre-
bri in popravi.
Na blagovljna vpra-
šanja bode radovoljno odgovarjal.
Pošilja vsako blago
dobro shranjeno in
poštne prosto.

Proti mrazu i mokroti
so novo-izumljene, pletene, tople, jako trpežne in
lepo barvane 3-3
TIGER-OBLEKE za
gospode
po f. 2.— vsaka obleka
katera obstoji iz par hlač in jopice ter ima taka
obleka te le lastnosti:
1. Priležnost na vsako truplo. 2. Pridrži eno-
merno toploto. 3. Prihrani težko površno obleko.
4. Je po ceni in trpežna.
Kdor ima tako obleko, je zavarovan proti mrazu.
Pošilja proti poštnom povzetju
J. H. RABINOWICZ,
Wien, III. Hintere Zollamtstrasse 9, Wien.

Nič več kašlja!
Prsni čaj
napravljen po lekarničarju
G. B. ROVIS
v Trstu, Corso 47
ozdravi vsak kašelj, še tako trdovraten,
čevala in sprčuje mnoga naročila, spr-
čevala in zahvale, ki dohajajo od vseh
strani in pa uspehi prvih tuk zdravnikov.
Ta čaj je sestavljen iz samih rastlin
in čisti kri; ima dober okus in velja en zavoj
za 3 dni 60 n.
Omenjena lekarna izdeluje tudi pile za
prestanje života in proti madrona iz
soka nek- posebnih rastlin, katerih uspeh
je velik, posebno pri zaprtim truplu,
želodčnih boleznih itd. in se lahko uživa
o vsakem času brez obzira na dijeto.
Ena škatlja velja 30 sold.
Plašter in tnd tinktura proti
kurjim ocesom in debelejši koži — cena
3 plaštrov za kurja očesa 20 soldov —
Ena steklenica tinkture 40 soldov.
Edina zaloga v Trstu v le-
karni ROVIS, v Gorici v lekarni
Cristofolletti in Pontoni, v Ajdov-
ščini v lekarni Guillelmo. 6-10
V tej lekarni govori se tudi slovenski.

PRI JULIJU GRIMMU
dežnikar, Barriera Vecchia 18
je zelo bogata zaloga dežnikov za go-
spe in gospode za jako nizke cene. —
Denžniki iz bonbaža od 90 novč. na-
prej. Dežniki iz volne in satina od f.
1.40. naprej. Dežniki židani od f. 2.50.
naprej.
Mali dežniki za otroke od 25 novč.
naprej. Sprejemajo se vsakovrstni po-
pravki za jako nizke cene. 22-104

Assicurazioni generali.
v Trstu
(duštvo, ustanovljeno leta 1831)
To društvo je raztegnolo svoje delovanje
na vse veje zavarovanja, posebno pa: na zava-
rovanje proti požaru — zavarovanje stekla —
zavarovanje proti toči — zavarovanje po morju
in po kopnem odposlanega blaga in zava-
rovanje na življenje.
Društvena glavnica in reserva
dne 31. decembra 1884. f. 31,490.875-83
Premije za poterjati v nasled-
njih letih f. 21,006.641-83
Glavnica za zavarovanje žive-
nja do 31. decembra 1884. f. 83,174.457-98
Plačana povračila:
a) v letu 1884 f. 8,637.596-13
b) od začetka društva do 31.
decembra 1884. f. 178,423.338-51
Letni računi, izkaz dosedaj plačanih od-
škodovanj, tarife in pogoje za zavarovanja in
sploh vsa natančnejša pojasnila se dobé v Trstu
u uradu društva: Via della Stazione v lastne
palači. 3-24

Proti hemoroidam!
Kdor hoče čuvati svoje zdravje, naj rabi
prave
MENIŠKE KROGLJICE
(Pillole dei Frati.)
kri čisteče ni proti hemoroidam,
koje izdeluje P. Fonda
farmacista v Piranu
Prepotrebne za vsakega, kateri trpi
na hemoroidah, zabasanju, brezteč-
nosti, glavobolji, ter sploh veliko sedi,
one čistijo kri in dober vspeh potr-
jujejo zasebna in zdravniška spriče-
vala, koja so priložena z podukom za
porabo vsakej škatlici v slovanskem,
nemščem in italijanskem jeziku.
Prodajajo se po 20 novč. škatljica v
vseh lekarnah Trsta, Reke, kakor
tudi Istre, Dalmacije, Goriške in
Trenta. 37-54

BRNSKO SUKNO
Pristno
za
jesensko in zimsko
sezono
nadvladuje kar se tiče
finosti in trpežnosti
vsaki sličen fabrikat, po-
silje proti poštnom povzetju
skladniške suknje
SIEGEL — IMHOF
Brno (Brann).
I kupon suknja za obleke
Mr. 310 in fine volne f. 4.80
Mr. 310 in jako fine f. 1.15
Mr. 310 in jako fino f. 1.15
Mr. 310 in jako fino f. 1.15
I kupon suknja za črno
obleko
Mr. 325 duga črna f. 7.15
Mr. 325 jako fine f. 9.50
Vsaki kupon zadržuje za kom-
pletno mesko obleko (hlače, pr-
sje in saksoji).
Suknje za zimske suknje
Mr. 310 jako fino f. 4.80
Mr. 310 jako fino f. 4.80
Mr. 310 jako fino f. 4.80
Mr. 310 jako fino f. 4.80
Suknje iz češljane volne,
Tufel, suknje za dečevse
kabanice za gospo in vsako
vrsto suknjo po jako
nizkej ceni.
Uzore zastoj in
franko. 30-11

Ozdravljenje plućnih bolezni
Tuberkuloze, (sušice, jetiko), nahuhe, zaprte sapo, kroničnega bronhijalnega katara itd.
po plinovi
EXHALACIJI
(po rektalnej injekciji).
Najneverjetnejši, skoraj nedosegljivi ideal zdravnikov je z ovim postopanjem po-
polnoma dosežen! On osupljivih, nepogrešljivih vseh njih govore najjasnejše sledi
pisma slavnih profesorjev, koja navedemo v kratkem, toda kolikor mogoče z lastnimi
besedami, in koja so bila tudi potrjena po zdravniških listih tu- in inozemstva:
Prof. dr. Bergson. Po tridnevni plinovej exhalaciji po rektalnej injekciji, izdatno
pojevanje kašlja in izvrška, potem popolno prenehanje, — mrazica, pot in hripavost
je posve izginala. — Truplo se teči vsaki teden za 1/2, — 1 K. Ravno tako brzo oz-
dravljenje tudi pri starej, celo pri miliarni tuberkulozi. — Bolnik se ozdravi ter more
tudi najtežji posel zopet opravljati. —
Prof. dr. Cornil. Pri nahuhi se more pol ure po plinovej exhalaciji laglje sonsti.
— Ako se exhalacija dalje rabi, se nahuha ne povrne več. Zoper šušice in nahuhi je
plinova exhalacija izkušeno, izvrstno sredstvo.
Prof. dr. Dujardin Beaumetz: «Čelo pri afoničnem grlu, poško dovanemu po tuber-
kolo i, so se v 2-3 tednih zacelile otekle dasiravno je bila uža polovica pljuč raz-
težjan h.
Dr. M. Langhlin. volja bolnice v Filadelfiji je vporabil plinovo exhalacijo pri 30
bolnikih, koji so bili už v najzadnjem stanju tuberkuloze in vsi so popolnoma ozdraveli.
Vsaki dan pa se množé zdravniška poročila o srečnim ozdravljenju, ter je razun
navadenih spričeval še mnogo drugih od slavnih profesorjev. Tudi v o. k. jav. el bol-
nici na Dunaju se vporabljuje stroj za plinovo exhalacijo. — Imamo mnogo spričeval
ozdravelih. Č. kr. izklj. priv. stroj za plinovo exhalacijo (Rectal-Injector) se dočiva
z vsemi pripravami za pripravljenje pliva in z popisom za vporabo za zdravnike, ter ga
more rabiti tudi vsak bolnik sam pri
Dr. KARLU ALTMANN, Wien VII., Mariahilferstasse N. 80/A
ter stane gl. 8.30 z omotom proti gotovem novcu ali provzetju. — Ozdravljenje ni niti
težavno, niti ovira vsakdanji posel. —33

SLOVENSKI
„ŠALJIVI KOLEDAR“
za leto 1888
se prodaja v tiskarni Dolencévi po 40 kr.

Kwizda-ja
e. k. izklj. priv.
restitucionalni fluid
(voda za pranje) za konje.
Fran Iv. Kwizda-ja v Korneuburgu,
e. kr. avstr. in kr. rumunski dvorski do-
bavitelj za živinozdravniške preparate —
in okrajni lekarničar.
Dolgoletna skušnja uči, da
je to jako dobro sredstvo za
okrepčanje konj po velikem
trudu, kakor tudi jako po-
maga pri vanjskih boleznih,
kostobolu, reumatizmu, iz-
pahnjenu trdih mišicah in
kitah itd. 1 steklenica f. 1.40.
Pristen se dobi:
v Trstu v lekarnah gg.: C. Za-
netti, P. Prendini, G. B. Forabos-
chi, Ed. pl. Leitenburg, Josip pl.
Leitenburg, A. Praxmarer, M. Ra-
vasini, I. Serravallo. — Na v-
lko in eksport pri C. Zanetti,
P. Prendini, zatim v drogerijah:
H. Hirsch, I. Heimlicher, I. Kirch-
ner, F. Mell, brati Zernitz, nade-
lje na malo i veliko v lekarnah
in drogerijah v Poetolji, Sežani,
na Reki, Polj, Rovinju, Dubrovniku,
Spljetu in Zadru.
Glavno sklad šče:
Kreisapothek Korneuburg.
Razun tega se dobó tudi v vseh
mestih in trgih, ter se objav-
ljajo skladišča po inzeratih.
POZOR! Kadar se kupuje ta preparat,
naj zahteva slavno p. n. občinstvo vedno „Kwizda-ja
restitucionalni fluid“ i naj se pazi, da je steklenica
zapečatena z rudičim papirjem i z mojim podpisom
in gori natisnjeno znamko. (C) 10-6

Varovati se je ponarejenja.
BRAZAY KALMAN
SOSBORZESZ
Keszitmenye
Ara
BUDAPESTEN
Museum korut 23 szam.
Brázay-a francosko žganje je izvrstno sred-
stvo proti glavobolu, migreni, boleznim v
vseh, na oči in zobeh, proti ranam,
trganju, nahodu, izpahom in madežem na
koži in pegam; tudi je jako dobro kot voda
za ispiranje ust in ohranjenje zobov, po-
sebnost pa se priporoča za umivanje glave,
okrepčanje rasti las, in odstranjenje grinte.
Gena z popisom porabe: mala steklenica
40 nč, velika 80 nč. 3-12
Pristen v Trstu v lekarni Ivana Cillia.
Steklenice imajo vilito tvrdko Brázaya.

10.000
parov hlač za gospode je bilo pripravljenih za
izvožnjo ali morai, so zaostali vsled nove višje
carine. Dobil sem toraj ukaz, da jih prodam
na drobno ali na debelo za vsako ceno. Zato
otdam par takih
zimskih hlač za gospode
za samo 1 gl. 25 novč.
Hlače so izdelane jako dobro po najnovejši
dunajskejši noši. Z t-m denarjem je plačano
samo šivanje in da ne bi kdo dvomil, izre-
č-m, da so te hlače elegantne, trajne in tople
gornje hlače ter j-h sprejem nazaj, ako to
ni resnica. — Ker se te hlače strašno hitro
prodajajo, naj se vsakdor požuri jih naročiti.
Prosimo, da se naznani pri naročbi širokost
koraka. — Pošilja se samo p poštne po-
vzetju — Naslov je: 3-2
M. Apfel,
Wien, I, Bezirk, Wollzeile Nr. 11.

zimsko
valjano sukno
iz ovčje volne
sivo, drap in rujavo, najholje vrsti za
gotovo žensko obleko
15 metrov 3 for. 75 kr.
pošilja proti povzetju
EMIL STORCH, WIEN
Salzhorgasse, 6. 4-5
Pri naročbi zadostuje, ako se povč že-
ljena barva (siva, drap, ali rujava). Kar
se komu ne dopade, sprejme se brez pri-
govora nazaj in se denar franko povrati.

Marijaceljske
želodečne kapljice.
izvrstno delujoče zdravilo
pri vseh boleznih na že-
lodecu. Neprerljive do-
brote je posebno vpliv nji-
hov pri notečnosti, slabo-
sti želodeca, ako z grla
smrdi, napenjanju, kislem
pehanju, keliki, želodeč-
nem kataru, gorečice
(rzavei) pri preobilnej pro-
dukciji slin, rumenici blu-
vanju in gnjusu glavobolu,
(ako boli iz želodeca) krč v želodecu, zabasanji,
preobilnosti jedi in pijač v želodecu, proti glistam,
bolezni na vranici in jetrih in tudi proti zlati
žili ali himoroidam. Cena steklenici je z naka-
zom vred samo 35 nov. Glavni zalog ima lekar-
ničar „k angelju varhu“ 51-47
Dr. Brady Kremsier,
Morava
V Trstu jih pa dobite pri lekarničarju I
Seravallu blizo starega sv. Antona

BRNSKO
sukno in volneni izdelki
Kdor se hoče oblačiti po šegi i cenó, naj
piše po uzorce na Tuch-Fabriks-Lager
Friedrich Brunner & Brunn.
Op. Jako bogati uzorci za gg. krojače
nefrankirani; kar se komu ne-
dopade, se zamenja. 16-18